

Räddningstjänsten
Östra Götaland

Datum
2019-06-04

Sidan
1 av 22

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Direktionen	Sammanträdesprotokoll 4/2019 2019-06-04
Plats och tid:	Räddningsstation Åtvidaberg, kl. 13:00
Beslutande:	Magnus Cato (S), ordförande Linnea Jägestedt (M) Lina Alm (M) Yvonne de Martin (C) tjänstgörande ersättare Kenneth Johansson (S) tjänstgörande ersättare Anders Carlsson (C) Lars-Åke Bergstrand (S)
Ersättare:	Christian Widlund (C) Christer Frey (M) Joakim Magnusson (C)
Anmält förhinder	Conny Delerud (S) Bengt Wastesson (KD) Per Hollertz (M) Frida Edvardsson (S)
Övriga:	Ulf Lago, förbundsdirektör Mikael Skoog, kanslichef Per Nisser, produktionschef Förebyggande

Räddningstjänsten Östra Götaland
Albrektsvägen 150
602 39 Norrköping

Växel 010-480 40 00
Fax 010-480 41 79
E-post info@rtog.se
www.rtog.se

Organisationsnummer 222000-2758

Räddningstjänsten
Östra Götaland

Jonas Holmgren, operativ chef
Lena Nilsson Augirre, chefsekonom
Ingela Wik-Carlsson personalchef
Carolina Käll, HR-generalist
Marie Bäck Jigerström, stationschef RIB

Personalföreträdare deltar under
Ord. Mats Fredriksson, yttre befäl
John Johansson, brandman

Utses att justera: Kenneth Johansson

Sekreterare: Paragrafer 35-48
Pia Anderson

Ordförande:
Magnus Cato

Justerande:

ANSLAG

Justering av **protokoll 4/2019** har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum;	2019-06-04	Justeringsdatum:	2019-06-13
Anslags uppsättande;	2019-06-17	Anslags nedtagande;	2019-07-15

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

Förvaringsplats för protokollet: Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra
Götaland, station Centrum, Albrektsvägen 150,
Norrköping

Underskrift: _____
Pia Anderson, administratör/direktionssekreterare

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 35. Mötet öppnas.

Ordförande hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 36. Val av justerare samt fastställande av tid för protokolljustering.

Direktionen beslutar:

Utse Kenneth Johansson till justerare för dagens sammanträde. Justering äger rum på räddningsstation Centrum 2019-06-13.

§ 37. Fastställande av föredragningslista.

Direktionen beslutar:

Fastställa föredragningslistan för dagens sammanträde.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 38. Terialbokslut - beslut
RÖG 2019/0315 041

Direktionen beslutar:

Direktionen för Räddningstjänsten Östra Götaland beslutar att godkänna förslaget till tertialrapport per 30 april 2019.

Beskrivning av ärendet:

Tertialrapporten har upprättats enligt begärd mall från medlemskommunerna, vilken utgör en övergripande nyckeltalsbaserad ekonomisk sammanfattning med tillhörande kommentarer till genomförd verksamhet.

Som komplement till tertialrapporten har också en intern resultatrapport upprättats. Den följer en sedan tidigare antagen och till direktionen redovisad mall som är funktionsindelad och utgår från fastställd budget för 2019.

Lena Nilson Augirre presenterar rapporten och Ulf Lago går igenom nyckeltalen. Jonas Holmgren informerar om en kommande investering på två nya FIP-bilar till årsskiftet (FIP=första insatsperson) till bl a Valdemarsvik.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

§ 39. **Svar på begäran om egenkontroll vid skydd mot
olyckor- beslut**
RÖG 2019/0299 170

Direktionen beslutar:

Direktionen beslutar att anta den genomförda egenkontrollen och översänder densamma till Länsstyrelsen.

Sammanfattning

Enligt regeringens proposition 2002/03:119 ska kommunen genom en egenkontroll följa upp och utvärdera den egna verksamheten. Länsstyrelsen begär årligen in en egenkontroll och skriver sedan ett yttrande om egenkontrollen utifrån de svar som lämnats. Ulf Lago ger en kort bakgrund och förklarar de olika rubrikerna och tabellerna. Det noteras att de siffror som visas i tabell längst ner på s. 3 i rapporten enbart speglar siffror från Norrköpings kommun för 2018.

Beskrivning av ärendet.

Nedan följer resultatet av den genomförda egenkontrollen.

DEL 1 – Måluppfyllnad för handlingsprogrammet för skydd mot olyckor

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

1. *Har målen som beslutades i förra mandatperiodens handlingsprogram haft avsedd effekt?*
2. *Vilken tidsplan har kommunen/förbundet för framtagande av nya handlingsprogram för innevarande mandatperiod?*

Arbetet i handlingsprogrammet för räddningstjänst genomförs av Räddningstjänsten Östra Götaland, medan arbetet i det förebyggande handlingsprogrammet genomförs av Räddningstjänsten Östra Götaland tillsammans med medlemskommunerna. Det övergripande målet har varit att färre ska dö, färre ska skadas och mindre ska förstöras genom ett ökat skydd mot olyckor.

I förbundets område bodde omkring 340 000 invånare under 2018, vilket motsvarar omkring 75% av invånarna i länet. Den utveckling som finns kring skydd och säkerhet på länsövergripande nivå kan därmed på goda grunder antas finnas även i förbundets kommuner. Detta antagande gör det möjligt att genomföra uppföljning av målen med hjälp av den statistik som finns tillgänglig.

Skadeutvecklingen

Andelen personer som skadas så svårt till följd av olyckor eller självdestruktiva handlingar att sjukhusvård krävs eller omkommer, kan användas som en av flera indikatorer över huruvida målen i handlingsprogrammet haft effekt. Vid tidpunkten för denna uppföljning fanns inte statistik för 2018 tillgänglig och därför avser den statistik som redovisas läget som det såg ut år 2017. För att få en uppfattning om utvecklingen tidigare år visas också trenden för perioden 2010-2017 samt jämförande siffror med riket.

	Länet	Riket	Trend i länet
Självdestruktiv handling	92,0	67,6	Svagt ökande
Transportolyckor	94	92,6	Sjunkande
Fallolyckor	597	660,3	Sjunkande
Drunkning	0,9	0,9	Neutral
Brand	3,3	4,1	Sjunkande

Antal slutenvårdade till följd av olyckor och skador 2017, per 1000 invånare. Källa: Socialstyrelsen

När det gäller andelen omkomna till följd av olyckor och självdestruktiva handlingar ser läget ut enligt tabellen nedan.

	Länet	Riket	Trend i länet
Trafikolyckor	1,76	2,83	Sjunkande
Fallolyckor	10,99	10,56	Stigande
Drunkning	0,88	0,82	Svagt stigande
Brand	0,44	0,72	Sjunkande
Suicid	11,21	11,82	Sjunkande

Antal döda till följd av olyckor och suicid per 1000 invånare. Källa: Socialstyrelsen

Andelen bränder som är utvecklade vid räddningstjänstens framkomst ger en indikation om egendomsskadornas omfattning. Under perioden 2010-2017 har utvecklingen varit enligt nedanstående

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Andelen utvecklade bränder	0,42	0,48	0,48	0,47	0,45	0,33	0,33	0,37

Andelen bränder som räddningstjänsten larmats till där det brinner vid ankomst: Källa: SKL

Siffrorna visar att trenden över tid är sjunkande, vilket pekar på att egendomsskadorna minskar till följd av bränder. Till siffrorna ska även läggas att antalet byggnadsbränder som räddningstjänsten Östra Götaland larmats till kontinuerligt har minskat sedan 2010. Sammanfattningsvis har inte bara antalet byggnadsbränder minskat utan även antalet bränder som är omfattande vid räddningstjänstens framkomst.

Har skyddet ökat?

Förutom att mäta skadeutvecklingen, är det också av intresse att mäta hur skyddet mot olyckor utvecklats i viss avseenden. MSB gör var fjärde år enkäten *Trygghet och säkerhet i vardagen*. I denna tillfrågades hushåll bland annat kring vilka skyddsåtgärder som finns i hemmet och vilka åtgärder man i övrigt vidtar. Enkäten har genomförts i Norrköpings och Linköpings kommun.

Nästan 90% av förbundets invånare bor i Norrköping och Linköpings kommuner. Den utveckling kring skydd och säkerhet som kan avläsas i Norrköpings och Linköpings kommuner kan därmed också antas vara representativ för utvecklingen i hela förbundet.

Dock har Räddningstjänsten Östra Götaland endast fått ta del av uppgifter från Norrköpings kommun, varför siffrorna nedan endast avser Norrköpings kommun.

	2018	2014
Andel hushåll med fungerande brandvarnare	87	87
Andel hushåll med brandsläckare	64	55
Andel hushåll med brandfilt	46	27
Andel som använder reflexer	76	71
Andel som använder flytväst på sjön	73	78
Andel hushåll med halkskydd i duschen	24	23

Andel personer som uppger sig ha vidtagit skyddsåtgärder. Källa: MSB

Räddningsinsatser

Målen för räddningstjänstverksamheten har varit att rädda mer värden. Det kanske viktigaste sättet att göra det är att vidta åtgärder så att en första skadebegränsande åtgärd kan göras så tidigt som möjligt. Av denna anledning är responstiden (tid från det att räddningstjänsten får larm till dess att en första enhet är på plats) intressant att mäta.

	2016	2018	Trend
Linköping	9,9	9,5	Sjunkande
Norrköping	9,3	8,8	Sjunkande
Söderköping	10,7	8,6	Sjunkande
Valdemarsvik	16,7	13,7	Sjunkande
Åtvidaberg	15,2	13,4	Sjunkande

Responstid för räddningstjänst dvs. tid från när 112 anropet besvarades till första resurs är på plats. Mediantid i minuter. Källa: SKL

Mediantid i Sverige var 11,8 minuter för 2018 och tiderna varierade mellan 7,1 och 29,5 minuter

Sammanfattande bedömning

Det finns en positiv utveckling avseende brand- och trafiksäkerheten där både skyddet har ökat och skadorna minskat.

Vad gäller drunkning kan ingen påtaglig skillnad ses avseende skyddet och andelen skadade, men andelen som omkommer ligger i en ökande trend.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

Vad gäller fallolyckor har skyddet inte ökat och andelen omkomna ligger i en ökande trend, men när det kommer till slutenvårdade minskar den.

Huruvida den utveckling kring skyddet och säkerheten som finns i statistiken är en konsekvens av just förbundets eller medlemskommunernas arbete går det inte att uttala sig om.

När det gäller målen i räddningstjänstprogrammet visar uppföljningen att responstiden minskat. Målet om att mer värden ska räddas har inte varit möjligt att följa upp.

Den sammantagna bilden är att skadorna minskat under den studerade tiden. I vilken omfattning målen i handlingsprogrammen och det arbete som bedrivits har bidragit till denna utveckling är svårt, näst intill omöjligt, att klarlägga.

Tidplan för kommande handlingsprogram

Nuvarande handlingsprogram för skydd mot olyckor kommer prolongeras fram till dess att nytt program antas. Antagande av nytt handlingsprogram inväntar den föreskrift som MSB väntas ge ut kring handlingsprogrammets utformning och innehåll. Dessutom är förbundsordning och överenskommelse under revidering, vilket kan påverka arbetet med handlingsprogrammet.

DEL 2 – Förmåga för räddningsinsats

Med hänsyn till hanteringen av sommaren 2018 vad gäller brandrisk i skog och mark och till de slutsatser som dragits i utredningar efter sommaren, vilka slutsatser drar kommunen/förbundet vad gäller:

- *egen förmåga till beredskap, räddningsinsats och ledning på olika nivåer och på behoven att utveckla denna inför kommande år?*
- *gemensam förmåga i länet till beredskap, räddningsinsats och ledning på olika nivåer och behoven att utveckla denna inför kommande år?*
- *eventuellt behov av utökade samarbeten i länet, även med tanke på andra större händelser?*
- *eventuellt behov av stödinsatser från regional eller nationell nivå?*

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

3.1 Egen förmåga till beredskap, räddningsinsats och ledning på olika nivåer och behov att utveckla denna inför kommande år

Vår förmåga till beredskap, räddningsinsats och ledning beskrivs i *Handlingsprogram för skydd mot olyckor* (räddningstjänstverksamhet) samt mer i detalj i *Ledningssystem för Räddningstjänsten Östra Götaland och samverkande kommuner*.

Våra räddningsresurser finns utgångsplacerade på 20 brandstationer i vårt område och det finns totalt 79 personer tillgängliga för insatser. Våra resurser har förmåga att kunna:

- Utföra flera räddningsinsatser samtidigt.
- Förstärka pågående räddningsinsatser med ytterligare resurser.
- Samtidigt leda två större räddningsinsatser med hög dynamik eller i komplexa miljöer.
- Leda en mycket omfattande räddningsinsats med hög dynamik eller i mycket komplex miljö.
- Vara en resurs i kommunerna under kriser och andra svåra påfrestningar i samhället.

Inom RTÖG finns en ledningsorganisation i fyra nivåer. Tre nivåer (styrkeledare, yttre befäl, insatschef) är knutna till arbete på skadeplats och en nivå ansvarar för systemledning (räddningschef i beredskap). Räddningscentralen, RC, bemannas alltid av ett inre befäl och en operatör.

Vi samarbetar sedan 2016 med Räddningstjänsten Motala/Vadstena och från 1 april 2019 med Västra Sörmlands Räddningstjänst i en gemensam larm- och ledningsorganisation med tillhörande räddningscentral. Samtliga resurser i de tre organisationerna hanteras flexibelt och gemensamt och kan prioriteras inom hela vårt område efter behov. På så vis ökar resurserna för Räddningstjänsten Östra Götaland till drygt 100 personer som är tillgängliga för räddningsinsatser vid 29 brandstationer.

Vi behöver kommande år värdera och utveckla vår förmåga att möta framtida förväntade riskbilder. Det arbetet kommer att inledas i och med framtagandet av nytt handlingsprogram.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

3.2 Gemensam förmåga i länet till beredskap, räddningsinsats och ledning på olika nivåer och behov att utveckla denna inför kommande år

Samverkan inom Östergötland för beredskap, räddningsinsats och ledning utvecklas regelbundet och löpande. Organisationerna stöttar varandra med resurser vid händelser för att minimera skadan för den drabbade. Utveckling sker främst inom ram för samverkansformen Räddsam-E där länets samtliga räddningstjänstorganisationer ingår. Samverkan regleras enligt särskild överenskommelse om operativ samverkan (Överenskommelse om samverkan Räddsam-E daterad 2016-06-07).

Samtliga räddningstjänstorganisationer i länet ingår sedan mars 2019 i ett större regionalt samarbete om förstärkningsresurser. För detta finns särskild anvisning som syftar till att underlätta begäran, mottagning och användande av omfattande förstärkningsresurser mellan kommunala räddningstjänster. Riktlinjen ersätter inte redan uppgjorda avtal eller övergripande ledning av befintliga resurser för att bedriva kommunal räddningstjänst. I anvisningen används begreppet räddningstjänstregion som en beskrivning på samverkan mellan räddningstjänster med en gemensam funktion för systemledning.

Anvisning kan även användas då statliga myndigheter begär hjälp av kommunala räddningstjänster. Behovet av förstärkningsresurser kan uppstå vid t.ex. långvarig skogsbrand, översvämning, ras och skred eller andra resurskrävande händelser. Anvisning kan även användas proaktivt vid befarade händelser.

Anvisningen är framtagen av representanter för följande räddningstjänster/regioner; RäddSam Halland, RäddSam Västra Götaland, RäddSam E (Östergötland), RäddSam F (Jönköpings län), RäddSam G (Kronobergs län), RäddSam H (Kalmar län), RäddSam Skåne samt Räddningstjänsterna i Blekinge.

I april månad inträffade en omfattande skogsbrand i Tjällmo, Motala kommun. Det var den största skogsbranden på över 15 år i länet. Resurser från hela länet deltog i räddningsarbetet, och den utvärdering som sker kommer ge många svar på hur samverkan

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

fungerade och vad som behöver utvecklas. Redan nu står det klart att insatsen inte hade klarats av utan samverkan inom och utom länet

3.3 Eventuellt behov av utökade samarbeten i länet (även med tanke på större händelser)

Det finns behov av utökade samarbeten i länet när det gäller bakre ledning och alarmering. De samarbeten som finns nyttjas och är effektiva men det skulle kunna utvecklas. Ett led vore att fler räddningstjänstorganisationer i länet vore anslutna till en gemensam systemledning, då skulle vinster kunna göras när det gäller främst alarmering och ledning.

I frågan finns en samsyn i länet mellan räddningstjänsterna och diskussioner pågår om att utveckla samverkan mer. RTÖG har erbjudit möjlighet för fyra ytterligare organisationer att ansluta till räddningscentralen på station Lambohov under 2020. Samtliga fyra räddningstjänstorganisationer i länet, som i dag inte är anslutna, har uttryckt sig i positiva ordalag kring ett sådant samarbete.

3.4 Eventuellt behov av stödinsatser från regional eller nationell nivå

Vid större händelser eller hög riskbild finns behov av stödinsatser från regional och nationell nivå. Stödet kan innefatta samordning av kommunikation och lägesbild som såväl begäran om stöd med personella- och materiella resurser.

Ett antal län i sydöstra Sverige har samtal om gemensam samordning på systemledningsnivå liksom det kluster som nyttjades för förstärkningsrörelsen i samband med skogsbränderna sommaren 2018. Denna funktion kommer finnas från och med sommaren 2019. Samordningsansvaret är roterande mellan länen och för Östergötland är RCB vid RTÖG kontaktperson.

Ulf Lago
Förbundsdirektör

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 40. Prolongering av olycksförebyggande
handlingsprogrammet – beslut
RÖG 2019/0310 003

Direktionen beslutar:
Att bordlägga ärendet.

Sammanfattning:

Enligt lagen om skydd mot olyckor ska varje kommun ha ett handlingsprogram för sin olycksförebyggande verksamhet. Programmet ska antas för varje mandatperiod. Beslut om förändringar i lagen om skydd mot olyckor kommer med mycket stor sannolikhet att fattas under hösten 2019, vilket kommer påverka hur handlingsprogram tas fram, beslutas och utformas. Dessutom kommer den nu gällande förbundsordningen och överenskommelsen ses över under 2019, och detta kan också komma påverka handlingsprogramsarbetet.

Då flertalet ledamöter i direktionen är nya önskar man gå igenom det befintliga handlingsprogrammet innan beslut tas om prolongering. Ärendet tas upp 2019-09-05.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

§ 41. Internkontrollrapport- information
RÖG 2019/0314 101

Direktionen beslutar:
Lägga informationen till protokollet

Beskrivning av ärendet:
Sammanställd redovisning av genomförd internkontroll första tertialen 2019. Internkontrollen går igenom och förklaras per kontrollområde.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 42. Uppföljning av verksamhetsplanen – information
RÖG 2019/0313 012

Direktionen beslutar:

Lägga informationen till dagens protokoll.

Beskrivning av ärendet:

Ulf Lago går igenom verksamhetsplanens mål för 2019. Målen i verksamhetsplanen bygger på målen i handlingsprogrammet för skydd mot olyckor, ändamålet i förbundsordningen och målen i överenskommelsen mellan oss och medlemskommunerna. Färgmarkeringar signalerar om målen nåtts, inte nåtts eller är på god väg att nås. Ett mål man tittar närmare på är att få ner automatlarmen i skolorna.

En ny handlingsplan kommer att tas fram under mandatperioden men man inväntar nya riktlinjer från MSB.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

§ 43. Aktivitetsplan – gemensam RIB-strategi. Information

Direktionen beslutar:

Lägga informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet:

HR-generalist Carolina Käll och stationschef för RIB, deltidsstationerna Marie Bäck Jigerström presenterar den RIB-strategi som tagits fram av medlemskommunerna. Strategin syftar till att få fler att söka som deltidsbrandman samt att få arbetsgivare på de mindre orterna att ge bra förutsättningar för den personal som skulle vara intresserade av yrket. Presentationen bifogas protokollet.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 44. Information om verksamheten

Direktionen beslutar:

Lägga informationen till protokollet.

Jonas Holmgren ger en övergripande information om branden i Tjällmo som varade i 12 dygn mellan 22/4 till 4/5. Det beräknas att det var ett område på ca 240 ha som brann upp. Under dessa dagar var det stor brandrisk i området och räddningstjänsten hade flera samtida insatser runt om i länet. Totalt var det ca 100 personer från RTÖG och ett tiotal fordon som var involverade. Man beslutade tidigt att gå upp i stab som hade sin bas på Lambohovs räddningsstation och det visade sig vara en styrka. Förutom den egna personalen hade man hjälp av andra räddningstjänster, MSB och försvaret. Insatsen, som är den största på 10 år i förbundet, ska nu utvärderas både internt och externt.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

§ 45 Övriga frågor

Internat på Rimforsa Strand 5-6 september.
Inbjudan skickas ut med protokollet.

Konferens i Gränna 28-29 november
Inbjudan kommer senare och det kommer finnas
tillfälle för 5-6 ledamöter att närvara.

Magnus Cato berättat kort om det studiebesök som
några ledamöter gjorde på station Centrum 29 maj.

Lina Alm ger en kort information om Brand 2019
som hon och Conny Delerud samt personal från
RTÖG deltog i 21-23 maj i Stockholm.

Yvonne de Martin berättade om Man ur Huse som
hon deltog i 15 maj i Linköping. Man ur Huse är ett
projekt som syftar till att öka allmänhetens kunskap
om brand i hemmet och hur man kan skydda sig.
Magnus Cato deltog i Norrköping.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

- § 46. Nyinsatt ärende:
Utnämmande av vice ordförande i direktionen för
Räddningstjänsten Östra Götaland
RÖG 2019/0328 112

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att utse Linnea Jägestedt, Linköpings kommun, till vice ordförande fram till 2020-12-31.

Beskrivning av ärendet

På direktionsmötet 23 januari 2019 valdes Erik Östman (M) till vice ordförande i direktionen för Räddningstjänsten Östra Götaland. Efter hans avgång den 23 april 2019 behöver en ny vice ordförande utses. Föreslagen ersättare är Linnea Jägestedt (M) från Linköpings kommun.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

§ 47. Delegations- och anmälningsärenden
Arbetsgivarfrågor
Verkställda delegationer.

Direktionen beslutar:

Godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Verkställda delegationer redovisas på dagens sammanträde.

Ulf Lago har beslutat om en utlandsresa i tjänsten för fem personal i samband med inköp av höjdfordon. Resan går till fabriken i Frankrike.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

§ 48. Mötet avslutas

Ordförande tackar för visat intresse och avslutar dagens möte med att önska en trevlig sommar, direktionen tackar och önskar detsamma.